

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ι' - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων συνήλθε στις 9 (πρωι-απόγευμα) 10 και 11 (πρωι-απόγευμα) Δεκεμβρίου 2003, σε πέντε συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Ιωάννη Θωμόπουλου, με αντικείμενο τη συζήτηση και ψήφιση, σύμφωνα με το άρθρο 70 παρ. 2 του Συντάγματος, του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν η Υπουργός και οι Υφυπουργοί Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κυρία Βάσω Παπανδρέου, κυρία Ροδούλα Ζήση και κ. Ιωάννης Τσακλίδης, αντίστοιχα, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης το λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Ιωάννης Γιαννακόπουλος, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Γεώργιος Τρυφωνίδης, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαος Γκατζής, η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κυρία Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, Σάββας Τσιτουρίδης, Νικόλαος Λέγκας, Βασίλειος Κεδίκογλου, Αθανάσιος Κατσιγιάννης, Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος, Αριστείδης Τσιπλάκος, Προκόπιος Παυλόπουλος, Χρήστος Μαγκούφης, Ηλίας Βλαχόπουλος, Θεόδωρος Κολιοπάνος, Έλσα Παπαδημητρίου, Ιωάννης Νικολαΐδης, Νικόλαος Λεβογιάννης, Ελευθέριος Βερυβάκης, Αναστάσιος Μαντέλης, Θεόδωρος Κατσανέβας, Κωνσταντίνος Διαμαντής, Απόστολος Ανδρεουλάκος, Γεώργιος Δασκαλάκης και Παναγιώτης Κρητικός.

Επίσης, προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού της Βουλής, οι κ.κ. Ιωάννης Αλαβάνος, πρόεδρος του Τ.Ε.Ε., Γεώργιος Ρωμοσιός, γενικός γραμματέας της ΠΕΔΜΕΔΕ, Δημήτριος Παπαγιαννίδης, γενικός γραμματέας του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας, Κωνσταντίνος Μπαρδάκης, εκπρόσωπος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων, Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ), Πολυχρόνης Ακριτίδης, πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Διπλωματούχων Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, Κωνσταντίνος Δημόπουλος, μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών, Στράτος Παραδίας, πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ, Ιωάννης Αμοιρίδης, μέλος του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ και Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας εισηγήθηκε την ψήφιση του ως άνω νομοσχεδίου, ενώ ο Εισηγητής της Μειοψη-

φίας, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας το καταψήφισαν.

Η Επιτροπή έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις και τροποποιήσεις που πρότειναν η παριστάμενη Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βουλευτές-μέλη της Επιτροπής, καθώς και τις υπ' αριθμ. 1963/170, 1964/171, 1965/172, 1966/173 τροπολογίες.

Τέλος, η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων ψήφισε, κατά πλειοψηφία, το ως άνω σχέδιο νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

Το κείμενο του σχεδίου νόμου, όπως ψηφίστηκε από την ανωτέρω Επιτροπή, έχει ως ακολούθως:

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΑΔΕΙΑ ΔΟΜΗΣΗΣ**

**Άρθρο 1
Έννοια και περιεχόμενο της άδειας δόμησης**

1. Άδεια δόμησης, είναι η πράξη με την οποία η Διοίκηση εγκρίνει την εκτέλεση κάθε εργασίας δόμησης εντός ή εκτός σχεδίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις και τις χρήσεις γης της περιοχής.

2. Για την έκδοση της άδειας δόμησης ελέγχονται από την υπηρεσία που την εκδίδει:

α) Η τήρηση του σχεδίου πόλεως.

β) Η τήρηση των διατάξεων για την αρτιότητα, την οικοδομησιμότητα, την κάλυψη, το ύψος, το συντελεστή δόμησης και όγκου, τη χρήση και τη θέση του κτιρίου.

γ) Η ύπαρξη της έγκρισης άλλων υπηρεσιών που απαιτούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις μεταξύ των οποίων και της Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.) στις περιπτώσεις που απαιτείται έλεγχος από αυτήν.

δ) Η τήρηση των υποχρεώσεων για τη δέσμευση των απαιτούμενων χώρων στάθμευσης.

ε) Η καταβολή των φόρων, τελών και εισφορών υπέρ του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και η καταβολή των αμοιβών μηχανικών.

**Άρθρο 2
Αρμόδια όργανα έκδοσης της άδειας δόμησης, απαιτούμενα δικαιολογητικά και διαδικασία έκδοσής της**

1. Η άδεια δόμησης, εκδίδεται από τις πολεοδομικές υπηρεσίες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού κατά περίπτωση.

2. Για τη χορήγηση της άδειας δόμησης απαιτείται αίτηση του ιδιοκτήτη που μπορεί να υποβάλλεται και από έξουσιο διοικητικό πρόσωπο.

Με την αίτηση υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Τοπογραφικό διάγραμμα.

β. Διάγραμμα κάλυψης.

γ. Τίτλο ιδιοκτησίας και πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας από το υποθηκοφυλακείο ή το κτηματολογικό γραφείο, για κάθε οικόπεδο ή γήπεδο που είναι άρτιο κατά παρέκκλιση ή βρίσκεται εκτός σχεδίου.

δ. Εγκρίσεις άλλων υπηρεσιών που απαιτούνται κατά τις ισχύουσες διατάξεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στην απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 7.

ε. Στοιχεία που πιστοποιούν τη νομιμότητα των κτισμάτων που υπάρχουν στο ακίνητο.

στ. Αρχιτεκτονική μελέτη, στις περιπτώσεις που απαιτείται έλεγχος από την Ε.Π.Α.Ε., σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 3 του v. 1577/1985. Η μελέτη αυτή συνοδεύεται υποχρεωτικώς από την αιτιολογική έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 3 του v. 1577/1985, με ενσωματωμένα τα στοιχεία της τεχνικής έκθεσης.

3. Η αρμόδια υπηρεσία μετά τον έλεγχο των στοιχείων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' της προηγούμενης παραγράφου, εγκρίνει μέσα σε προθεσμία δέκα εργάσιμων ημερών, τα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης, σύμφωνα με τους όρους δόμησης που ίσχουν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

4. Η άδεια δόμησης εκδίδεται αν προσκομίστηκαν ή προσκομιστούν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών από την έγκριση των στοιχείων του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης:

α) Οι μελέτες, που καθορίζονται με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 7. Οι μελέτες συνοδεύονται από τη δήλωση των μηχανικών που τις εκπόνησαν, ότι είναι σύμφωνες με τα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης και τις διατάξεις που διέπουν την εκπόνησή τους.

β) Δήλωση ενός ή περισσότερων μηχανικών ότι θα επιβλέψουν τις εργασίες δόμησης ώστε αυτές να εκτελεστούν σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης και τις μελέτες που υποβλήθηκαν.

γ) Συμβολαιογραφική δήλωση των χώρων στάθμευσης που απαιτούνται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του v. 960/1979 (ΦΕΚ 194 Α') και μεταγραφή της ή αποδεικτικό καταβολής της απαιτούμενης εισφοράς, αν επιτρέπεται η εξαγορά της υποχρέωσης.

δ) Προϋπολογισμό του έργου και αποδεικτικό είσπραξης των φόρων, τελών και εισφορών υπέρ Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου καταβολής των οφειλών σε χρήμα λόγω ρυμοτομίας ή των εισφορών σε χρήμα λόγω εντάξεως στο σχέδιο, καθώς και της αμοιβής των μηχανικών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ε) Το σχέδιο και τον φάκελο υγείας του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 3 του π.δ. 305/1996 (ΦΕΚ 212 Α').

στ) Εγκρίσεις άλλων υπηρεσιών, όταν απαιτούνται κατά τις ισχύουσες διατάξεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 7.

Η πολεοδομική υπηρεσία ελέγχει τα στοιχεία των περιπτώσεων γ' και δ', καθώς και τις δηλώσεις των μηχανικών και εκδίδει την άδεια δόμησης, μέσα σε προθεσμία τριών εργασίμων ημερών από την υποβολή των στοιχείων των προηγούμενων εδαφίων. Η υπηρεσία κοινοποιεί αντίγραφο της άδειας δόμησης στον οικείο Ο.Τ.Α.

α' βαθμού, εφόσον η υπηρεσία που εξέδωσε την άδεια δεν υπάγεται σε αυτόν και στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής του ακινήτου.

Μαζί με την άδεια θεωρείται από την πολεοδομική υπηρεσία το βιβλίο εξέλιξης των εργασιών που προβλέπεται στην περ. ε' της παρ. 8 του άρθρου 22 του v. 1577/1985.

5. Οι ιδιοκτήτες είναι υπεύθυνοι για την έκταση των ιδιοκτησιακών τους δικαιωμάτων και την υπόδειξη των ορίων της ιδιοκτησίας τους, όπως ορίζονται στο τοπογραφικό διάγραμμα που υποβάλλεται για την έκδοση της άδειας.

6. Οι μελετητές μηχανικοί οφείλουν να εκπονούν τις μελέτες σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης και σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τις προδιαγραφές εκπόνησης των μελετών και τους κανονισμούς που ισχύουν κάθε φορά.

7. Οι επιβλέποντες μηχανικοί οφείλουν να επιβλέπουν τις εργασίες δόμησης ώστε αυτές να εκτελούνται σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης και τις μελέτες που υποβλήθηκαν. Η ευθύνη τους ισχύει για κάθε εργασία που εκτελείται μέχρι τη θεώρηση της άδειας, που προβλέπεται στην παρ. 3 του επόμενου άρθρου, ή μέχρι να ανακληθεί η δήλωση επίβλεψης.

Αν ανακληθεί η δήλωση επίβλεψης, οι εργασίες δόμησης διαλαύπτονται αμέσως. Οι εργασίες που έχουν εκτελεστεί μέχρι την ημερομηνία της ανάκλησης ελέγχονται από την πολεοδομική υπηρεσία.

Άρθρο 3

Διάρκεια ισχύος και τροποποίηση των άδειών δόμησης

1. Η άδεια δόμησης ισχύει για τέσσερα έτη.

Για την ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων δυναμικότητας πάνω από 300 κλίνες ή κτιριακών εγκαταστάσεων παραγωγικών δραστηριοτήτων βιομηχανικής χρήσης εμβαδού πάνω από 5.000 τ.μ. ή όγκου παραπάνω από 15.000 κ.μ., η άδεια δόμησης ισχύει για έξι έτη. Η άδεια δόμησης για κατεδάφιση, επίχωση ή εκσαφάρη ισχύει για έξι μήνες.

2. Μόλις αποπερατωθεί ο φέρων οργανισμός επιτρέπεται να υποβάλλεται μέσα στο χρόνο ισχύος της άδειας, αίτηση του ιδιοκτήτη που συνοδεύεται από δήλωση του επιβλέποντος μηχανικού, ότι αποπερατώθηκε ο φέρων οργανισμός, σύμφωνα με την άδεια δόμησης και τις μελέτες που έχουν υποβληθεί. Η δήλωση συνοδεύεται από φωτογραφίες του κτιρίου ή της κατασκευής, όπως ορίζεται ειδικότερα με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 7. Η αίτηση του ιδιοκτήτη και η δήλωση του επιβλέποντα μηχανικού βεβαιώνονται πάνω στο έγγραφο της άδειας. Μετά τη βεβαίωση, η άδεια δόμησης ισχύει για αόριστο χρόνο.

3. Η άδεια θεωρείται από την υπηρεσία που την εξέδωσε όταν περατωθούν όλες οι εργασίες δόμησης. Για τη θεώρηση υποβάλλονται:

α) Δήλωση από τον επιβλέποντα μηχανικό, ότι οι εργασίες εκτελέστηκαν σύμφωνα με τους όρους της άδειας και τις μελέτες που έχουν υποβληθεί, που συνοδεύεται από φωτογραφίες του κτιρίου ή της κατασκευής, όπως ειδικότερα ορίζεται με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 7. Αν έχουν γίνει μεταβολές για τις οποίες δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας, σύμ-

φωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο, κατατίθενται τα σχέδια και οι μελέτες που αποτυπώνουν τις μεταβολές, συνοδευόμενα από τη δήλωση των μηχανικών που τις εκπόνησαν, που προβλέπεται στην παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου.

β) Αποδεικτικά είσπραξης των φόρων, τελών και κρατήσεων υπέρ Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και της αμοιβής των επιβλεπόντων μηχανικών.

4. Η σύνδεση με τα δίκτυα κοινής αφέλειας, επιτρέπεται μετά τη θεώρηση της άδειας δόμησης.

5. Τροποποίηση της άδειας απαιτείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) αλλαγής ιδιοκτήτη,
- β) αλλαγής του επιβλέποντα μηχανικού,

γ) αλλαγής της χρήσης του κτιρίου και

δ) αύξησης των μεγεθών που εγκρίθηκαν στο διάγραμμα κάλυψης ή αλλαγής του στερεού περιγράμματος του κτιρίου.

6. Η άδεια δόμησης επιτρέπεται να αναθεωρείται μια μόνο φορά, για παράταση της ισχύος της για ίσο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία λήξης της αν δεν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός.

7. Αντίγραφο της θεωρημένης άδειας μαζί με αντίγραφα του διαγράμματος κάλυψης και του τοπογραφικού διαγράμματος διαβιβάζεται από την πολεοδομική υπηρεσία στον Οργανισμό Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων (Ο.Κ.Χ.Ε.).

8. Με τη θεώρηση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 χορηγείται από την πολεοδομική υπηρεσία και το δελτίο πολεοδομικής κατάστασης του κτιρίου. Το δελτίο περιέχει τα πολεοδομικά και κτιριολογικά στοιχεία του κτιρίου, όπως προκύπτουν από τις άδειες δόμησης και κάθε άλλο στοιχείο, όπως ορίζεται με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 7.

Άρθρο 4

Διαδικασία και αντικείμενο ελέγχου αδειών δόμησης και εργασιών δόμησης

1. Η πολεοδομική υπηρεσία, ελέγχει κάθε έτος, ποσοστό τουλάχιστον 10%, των αδειών δόμησης που εκδόθηκαν το προηγούμενο έτος, προκειμένου να διαπιστώσει αν οι μελέτες εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και αν οι εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με την άδεια και τις μελέτες που υποβλήθηκαν.

2. Ποσοστό τουλάχιστον 2% των αδειών που εκδίδονται κάθε έτος, ελέγχονται στο στάδιο της κατασκευής από το Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, για να διαπιστωθεί αν:

α. Οι άδειες εκδόθηκαν και οι μελέτες εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

β. Οι εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με την άδεια δόμησης και τις μελέτες που υποβλήθηκαν.

γ. Τηρείται το βιβλίο εξελιξης εργασιών.

δ. Τηρούνται τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας.

3. Ποσοστό τουλάχιστον 2% των αδειών δόμησης που θεωρήθηκαν κάθε έτος, ελέγχονται από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. μέσα στο επόμενο έτος, για να διαπιστωθεί αν οι εργασίες αποπερατώθηκαν σύμφωνα με την άδεια δόμησης και τις μελέτες που υποβλήθηκαν.

Άρθρο 5

Ρυθμίσεις για το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2477/1997 (ΦΕΚ 59 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι θέσεις των Επιθεωρητών – Ελεγκτών που προβλέπονται στην περίπτωση β' αυξάνονται κατά εκατό (100) και οι θέσεις των Βοηθών Επιθεωρητών – Ελεγκτών που προβλέπονται στην περίπτωση γ' αυξάνονται κατά πενήντα (50).»

2. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2477/1997, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι υπάλληλοι που αποσπώνται στις θέσεις που συνιστώνται με το τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, πρέπει να είναι ΠΕ ή ΤΕ Μηχανικών και τα ειδικότερα προσόντα τους καθορίζονται με τη δημόσια πρόσκληση. Το όριο ηλικίας που ορίζεται ανωτέρω δεν ισχύει για την πλήρωση των θέσεων αυτών. Η κάλυψη των ανωτέρω θέσεων μπορεί να γίνεται και με διορισμό, για τριετή θητεία. Επιτρέπεται ο διορισμός στις θέσεις αυτές, συνταξιούχων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα με τα ίδια τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, με εξαίρεση το όριο ηλικίας και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 και του άρθρου 63 του ν. 2676/1999. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία διορισμού, τα προσόντα, το μισθολόγιο και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των τεσσάρων προηγούμενων εδαφίων.»

3. Στο τέλος του άρθρου 8 του ν. 2477/1997 προστίθεται παράγραφος 12, ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και στελέχωσης ιδιαίτερου τμήματος στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., με αντικείμενο τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται για τις άδειες δόμησης.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα ουσιαστικά προσόντα των υπαλλήλων που στελεχώνουν το τμήμα αυτό, και κάθε σχετικό θέμα.»

4. Οι παρ. 8 και 9 του άρθρου 17 του ν. 1337/1983, αντικαθίστανται ως εξής:

«8. Οι ιδιοκτήτες ή εντολείς κατασκευής αυθαιρέτων, και οι εργολάβοι κατασκευής του τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, ανάλογα με την αξία του αυθαιρέτου έργου και το βαθμό υποβάθμισης του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται και οι μηχανικοί που εκπίνουσαν τις μελέτες ή έχουν την επίβλεψη του έργου, αν διαπιστωθεί ότι οι μελέτες δεν εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εκπόνησή τους ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης ή αν διαπιστωθεί ότι οι εργασίες δόμησης δεν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις μελέτες που υποβλήθηκαν ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπο-

γραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης. Αν η πιο πάνω πράξη έχει γίνει από αμέλεια, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι ένα (1) έτος και με χρηματική ποινή από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Για απλές υπερβάσεις άδειας κατασκευής μπορεί να επιβληθεί ποινή μειωμένη.

Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, χωρίς οικοδομική άδεια ή κατά παράβαση αυτής, στα ρέματα, στους βιότοπους, σε παραλιακά δημόσια κτήματα, στους αρχαιολογικούς χώρους και σε δάση και αναδασωτέες εκτάσεις εκτός από την κατά τις προηγούμενες παραγράφους επιβολή των προστίμων και της κατεδάφισης των αυθαιρέτων, τα πρόσωπα του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου αυτής τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. Μετατροπή της ποινής της φυλάκισης σε χρηματική, καθώς και αναστολή της εκτέλεσής της δεν επιτρέπεται. Η άσκηση της έφεσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης. Ειδικότερα η πιο πάνω ευθύνη καταλογίζεται, με τις ακόλουθες διακρίσεις:

α) Στον κύριο, στον νομέα ή επικαρπωτή του ακινήτου. Σε περίπτωση ανέγερσης κτιρίου με το σύστημα της αντιπαροχής υπεύθυνο πρόσωπο για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού είναι ο κατασκευαστής.

β) Στο γενικό εργολάβο του έργου ή στους ειδικούς εργολάβους που εκτελούν τις διάφορες εργασίες, εφόσον δεν εφαρμόζουν τις σχετικές μελέτες που έχουν εγκριθεί ή υποβληθεί ή δεν ακολουθούν τις γραπτές οδηγίες του επιβλέποντα μηχανικού ή εκτελούν εργασίες χωρίς να υπάρχουν άδειες ή οι απαιτούμενες μελέτες.

γ) Στους μηχανικούς ή τεχνικούς που αναλαμβάνουν την εκπόνηση μελέτης που απαιτείται για την έκδοση της άδειας, εφόσον περιέχονται σε αυτή στοιχεία ή σχέδια απεικόνισης της υπάρχουσας κατάστασης που παραπλανούν την αρμόδια για τη χορήγηση αδειών πολεοδομική υπηρεσία ή εφόσον αυτή δε συντάχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εκπόνησή της ή εφόσον η μελέτη είναι αντίθετη με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης.

δ) Στους μηχανικούς ή τεχνικούς που αναλαμβάνουν την επίβλεψη των εργασιών, εφόσον δεν εφαρμόζουν τις σχετικές μελέτες που έχουν εγκριθεί ή έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες ή εφόσον αναλαμβάνουν την επίβλεψή τους χωρίς να υπάρχουν οι απαραίτητες άδειες και οι απαιτούμενες μελέτες. Η ευθύνη του επιβλέποντα υπάρχει για όλο το χρονικό διάστημα της ανέγερσης του κτιρίου μέχρι τον τελικό έλεγχο από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία εφόσον δεν υποβλήθηκε στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ανάκληση της δήλωσης επίβλεψης.

9. α) Στους μηχανικούς και εργολάβους του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου ανεξάρτητα από την ποινική τους δίωξη:

αα) Επιβάλλεται προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας άσκησης του επαγγέλματός τους από την αρμόδια διοικητική αρχή. Η πράξη της αρχής για την προσωρινή ή οριστική αφαίρεση εκδίδεται μέσα σε προθεσμία οκτώ μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησης σε αυτήν της παράβασης εκ μέρους της υπηρεσίας που τη διαπίστωσε. Αν υπερβούν την προθεσμία τα υπεύθυνα για την προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας πρόσωπα της διοικητικής αρχής τιμωρούνται σύμφωνα με το

άρθρο 259 του Π.Κ..

ββ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προϊσταμένου της υπηρεσίας ή του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., που διενήργησε τον έλεγχο, απαγορεύεται έως τρία έτη ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, η υποβολή σχετικής δήλωσης και η εκπόνηση μελέτης ή η επίβλεψη εργασιών δόμησης και ο μηχανικός ή ο εργολάβος διαγράφεται για το ίδιο χρονικό διάστημα από το μητρώο Μελετητών που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ν. 3164/2003 (ΦΕΚ 176 Α') ή από τα Μητρώα που προβλέπονται στα άρθρα 16 και 17 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'). Σε περίπτωση υποτροπής, καθώς και στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο πέμπτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου η απαγόρευση μπορεί να επιβληθεί για χρονικό διάστημα έως έξι έτη. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται σε όλες τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες.

γγ) Ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου, της πολεοδομικής υπηρεσίας ή του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. που διενήργησε τον έλεγχο, επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) μέχρι εκατό πενήντα (150.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης. Οι πράξεις επιβολής προστίμου κοινοποιούνται και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

β) Αν κατά τους ελέγχους που διενεργούνται από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαπιστωθεί η ανέγερση αυθαιρέτου χωρίς άδεια κοινοποιείται σχετική πράξη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού στον οποίο υπάγεται η πολεοδομική υπηρεσία του αυθαιρέτου, ποσό ίσο με το τριπλάσιο του προστίμου ανέγερσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος παρακράτησης και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο 6

Ασφάλιση μελετών και ιδιωτικών έργων

1. Για την πληρότητα των εκπονούμενων μελετών, τον αρτιότερο σχεδιασμό, την καλύτερη διοίκηση και επίβλεψη και την έντεχνη και ασφαλή κατασκευή των ιδιωτικών έργων, υποχρεούνται οι μελετητές και οι κατασκευαστές των ιδιωτικών έργων να ασφαλίζονται για την επίβλεψη και να ασφαλίζουν τη μελέτη και το ιδιωτικό έργο αντίστοιχα.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης καθορίζονται:

α) Οι μελετητές και τα ιδιωτικά έργα για τα οποία είναι υποχρεωτική η ασφάλιση, με βάση το είδος, τον προϋπολογισμό ή τη χρήση των έργων ή την περιοχή στην οποία βρίσκονται.

β) Το περιεχόμενο της ασφάλισης και ο χρόνος της ασφαλιστικής κάλυψης.

γ) Κάθε θέμα σχετικό με την υποχρεωτική ασφάλιση των μελετητών, των μελετών και των ιδιωτικών έργων.

3. Αν προβλέπεται υποχρεωτική ασφάλιση σύμφωνα

με το διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου, μεταξύ των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την έκδοση άδειας δόμησης, την τροποποίηση, την αναθεώρηση της ισχύος της ή τη θεώρησή της περιλαμβάνεται και σχετικό αποδεικτικό έγγραφο, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο διάταγμα αυτό.

Άρθρο 7 Εξουσιοδοτήσεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι εργασίες δόμησης μικρής κλίμακας για τις οποίες αντί της έκδοσης άδειας δόμησης απαιτείται έγκριση εκτέλεσης εργασιών δόμησης. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία έγκρισης και κάθε σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι διοικητικές πράξεις και δικαιοπραξίες για την έκδοση ή την κατάρτιση των οποίων, απαιτείται η προσκόμιση του δελτίου πολεοδομικής κατάστασης του κτιρίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται:

α) Τα ειδικότερα δικαιολογητικά και οι διαδικασίες ελέγχου για την έκδοση της άδειας δόμησης, την τροποποίηση και την αναθεώρησή της, οι μελέτες που απαιτούνται και οι προδιαγραφές των σχεδίων και των διαγραμμάτων για την κατασκευή των έργων.

β) Οι περιπτώσεις διακοπής των εργασιών χωρίς υπαιτιότητα του ενδιαφερομένου ή λόγω ανώτερης βίας, κατά τις οποίες επιτρέπεται να παρατείνεται η ισχύς της άδειας δόμησης, καθώς και η διαδικασία παράτασής της.

γ) Τα στοιχεία που πρέπει να αναρτώνται στο χώρο εκτέλεσης των εργασιών και οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής.

δ) Οι ανεκτές αποκλίσεις των διαστάσεων του κτιρίου και του οικοπέδου από τα μεγέθη που εγκρίθηκαν στο διάγραμμα κάλυψης.

ε) Η διαδικασία διενέργειας της βεβαίωσης και της θεώρησης που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 3 και τα ειδικότερα δικαιολογητικά που υποβάλλονται.

στ) Οι περιπτώσεις και η διαδικασία κατά τις οποίες επιτρέπεται η σύνδεση με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας πριν την αποπεράτωση όλων των εργασιών δόμησης που προβλέπονται στην άδεια, ύστερα από τμηματική θεώρηση της άδειας και μόνο για το τμήμα του κτιρίου που έχει αποπερατωθεί και αποτελείται από χώρους με κύρια και αυτοτελή λειτουργία.

ζ) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου των αδειών δόμησης, των μελετών και των εργασιών δόμησης που προβλέπονται στο άρθρο 4.

η) Το ειδικότερο περιεχόμενο του δελτίου πολεοδομικής κατάστασης του κτιρίου και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται για τη χορήγησή του.

4. Σε ιδιοκτήτες που ανεγείρουν κατοικία σε ιδιόκτητο ή παραχωρούμενο γήπεδο ή οικόπεδο που βρίσκεται σε απομακρυσμένη ή δυσπρόσιτη περιοχή ή σε ιδιοκτήτες που ανήκουν σε μειονεκτικές πληθυσμιακές ομάδες, επιτρέπεται να παρέχονται δωρεάν από τις πολεοδομικές υπηρεσίες πρότυπες μελέτες διαφόρων τύπων κατοικιών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

α) Καθορίζονται οι φορείς που εκπονούν τις παραπάνω μελέτες και η διαδικασία ανάθεσης της εκπόνησης και έγκρισης των μελετών.

β) Προσδιορίζονται οι περιοχές και οι μειονεκτικές ομάδες, για τις οποίες εφαρμόζεται η διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής.

γ) Καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και ο τρόπος έκδοσης της σχετικής άδειας δόμησης, ο τρόπος επίβλεψης των εργασιών δόμησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 8 Εξαιρέσεις από την υποχρέωση έκδοσης άδειας δόμησης Αποπεράτωση των όψεων των κτιρίων

1. Δεν απαιτείται έκδοση άδειας δόμησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Για την τοποθέτηση κλιματιστικών μηχανημάτων εφόσον τοποθετούνται σε θέσεις και με τις προδιαγραφές που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 1577/1985.

β) Για τις κατασκευές που απαιτούνται για τη μετακίνηση των ΑΜΕΑ στα υπάρχοντα κτίρια όπως ορίζεται στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 28 του ν. 2831/2000.

2. Αν οι όψεις των κτιρίων δεν αποπερατωθούν μέσα σε προθεσμία οκτώ ετών από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας δόμησης, με απόφαση του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, επιβάλλεται, σε βάρος του προσώπου υπέρ του οποίου εκδόθηκε η άδεια ή του καθολικού ή ειδικού διαδόχου του, ετήσιο πρόστιμο ίσο με το δέκα επί τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού του έργου, όπως αυτός προκύπτει από την άδεια δόμησης και σε κάθε περίπτωση όχι μικρότερο των πεντακοσίων (500) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΔΟΜΗΣΗ, ΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΣΕ ΓΗΠΕΔΑ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ, ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9 Ρυθμίσεις για την επιβολή προστίμων και τον έλεγχο σε αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 1337/1983, αντί των λέξεων «όπως αυτή προσδιορίζεται με τα προεδρικά διατάγματα της παρ. 8 του άρθρου 18 του νόμου αυτού» τίθενται οι λέξεις «όπως αυτή προσδιορίζεται με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 6.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 1337/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται για τα αυθαίρετα που ανεγείρονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης ο τρόπος και η διαδικασία εκτίμησης της αξίας του αυθαιρέτου με βάση: α) το εμβαδόν, β) τη χρήση, γ) το είδος της κατασκευής και δ) την τιμή ζώνης των ακινήτων της περιο-

χής ή άλλη βάση εφόσον στην περιοχή δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το ύψος των προστίμων, ο τρόπος βεβαίωσής τους από την πολεοδομική υπηρεσία, ο τρόπος ταμειακής βεβαίωσής τους που μπορεί να γίνεται σε δόσεις και μηχανογραφικά, η είσπραξή τους, η απόδοσή τους στο Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ., τα θέματα αναπροσαρμογής της αξίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η βεβαίωση του προστίμου διατήρησης μπορεί να γίνεται μία φορά και η βεβαίωση να ισχύει μέχρις ότου προσκομισθεί βεβαίωση κατεδάφισης ή νομιμοποίησης του αυθαιρέτου. Με όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία εκτίμησης της αξίας των αυθαιρέτων που έχουν ανεγερθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, με βάση το εμβαδόν, τη χρήση και το είδος κατασκευής, καθώς και τα θέματα του προηγούμενου εδαφίου, όσον αφορά τα αυθαίρετα αυτά.»

3. Στο άρθρο 17 του ν. 1337/1983 προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

«15. Τα έσοδα από την επιβολή προστίμων σε αυθαίρετα που αποδίδονται στους δήμους σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 1647/1986 ή στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 2946/2001, διατίθενται αποκλειστικά για την κατεδάφιση αυθαιρέτων, την εφαρμογή των σχεδίων πόλης και την ανάπλαση περιοχών.»

4. Στην παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 1512/1985 μετά τις λέξεις «του παρόντος άρθρου» τίθενται οι λέξεις «ή των κανονιστικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιόδοτησή του.»

5. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 1512/1985 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι μικρές παραβάσεις για τις οποίες είναι δυνατή η εξαίρεση από την κατεδάφιση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, οι ειδικότερες προϋποθέσεις της εξαίρεσης, οι όροι εφαρμογής της διάταξης αυτής και κάθε σχετικό θέμα.»

6. Στο άρθρο 9 του ν. 1512/1985 (ΦΕΚ 4 Α') προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Κατ' εξαίρεση της παραγράφου 1 επιτρέπεται η σύνδεση με τα δίκτυα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και ύδρευσης των αυθαιρέτων κτισμάτων, εφόσον δεν βρίσκονται μέσα σε κοινόχρηστους χώρους, ρέματα, αρχαιολογικούς χώρους, στον αιγιαλό ή τη παραλία, σε δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις ή σε ζώνες απολύτου προστασίας προστατευόμενης περιοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1650/1986, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) βρίσκονται εντός σχεδίου πόλης ή εντός ορίων οικισμού προϋποταμένου του έτους 1923 ή εντός εγκεκριμένων ορίων οικισμού κάτω των 2.000 κατοίκων ή εντός εγκεκριμένου γενικού πολεοδομικού σχεδίου ή εντός ζώνης οικιστικής ανάπτυξης και σε περιοχή που προορίζεται για οικιστική ανάπτυξη ή β) βρίσκονται εκτός των ορίων των σχεδίων και των ζωνών που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση, αποτελούν την κύρια κατοικία του ιδιοκτήτη τους και έχουν εμβαδόν μέχρι 120 τ.μ., το οποίο προσαυξάνεται κατά 30 τ.μ. για κάθε μέλος της οικογένειας πέραν των τεσσάρων.

Η σύνδεση των κτισμάτων της παραγράφου αυτής γίνεται πάντοτε για τρία (3) έτη ύστερα από σχετικό έγγραφο του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού και η παροχή διακόπτεται κατά την λήξη της τριετίας με ευθύνη του οργανισμού ή της εταιρείας παροχής, εκτός αν εγκρίθει παρά-

ταση για ίσο πάντοτε χρονικό διάστημα με πράξη της πολεοδομικής υπηρεσίας.

Η παράταση εγκρίνεται αν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν διενεργηθεί νέες αυθαίρετες κατασκευές στο ακίνητο.»

7. Στην παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α') αντί των λέξεων «καθώς και την παροχή σχετικής έκπτωσης μέχρι 50%» τίθενται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 2831/2000, οι λέξεις «τη μερική ή ολική απαλλαγή από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, καθώς και την παροχή σχετικής έκπτωσης ανάλογα με την κατηγορία του αυθαιρέτου, το εμβαδόν, τη χρήση του και το ύψος της οφειλής.»

8. Αν η αρμοδιότητα για την κατεδάφιση αυθαίρετων κτισμάτων ή την αφαίρεση παράνομων διαφημιστικών πλαισίων, υπαίθριων διαφημίσεων ή επιγραφών και την επιβολή προστίμου γι' αυτά, ανήκει στους Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας μπορεί να τάσσει στον αρμόδιο ΟΤΑ προθεσμία μέχρι τριάντα ημέρες, προκειμένου να εκδοθεί ή να εκτελεστεί η διοικητική πράξη για την κατεδάφιση του αυθαιρέτου ή την αφαίρεση της παράνομης διαφήμισης ή της επιγραφής και των πλαισίων τους, ή την επιβολή προστίμου, ή να ανακληθεί παράνομη πράξη που εκδόθηκε.

Μετά την πάροδο της προθεσμίας, η Περιφέρεια καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την έκδοση της σχετικής πράξης ή την κατεδάφιση ή την αφαίρεση ή την ανάκληση της παράνομης πράξης.

Στις περιπτώσεις αυτές με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, παρακρατείται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους που οφείλονται στον οικείο Ο.Τ.Α., ποσό ίσο με το τριπλάσιο των δαπανών κατεδάφισης ή αφαίρεσης.

Αν σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο για παράνομη διαφημιστικό πλαισίο, διαφήμιση ή επιγραφή, το πρόστιμο περιέρχεται στο Δημόσιο.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ρυθμίζεται ο ειδικότερος τρόπος έκδοσης και ο τρόπος εκτέλεσης της διοικητικής πράξης και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Όσον αφορά την αφαίρεση των παράνομων διαφημιστικών πλαισίων, διαφημίσεων ή επιγραφών, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου οι ρυθμίσεις των παραγράφων 4 και 8 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 13 του νόμου αυτού.

Άρθρο 10 Ρυθμίσεις για τη δόμηση σε γήπεδα εκτός σχεδίου

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του από 24/31.5.1985 π.δ. (ΦΕΚ 270 Δ') αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου 4.000 τετραγωνικά μέτρα και πρόσωπο σε κοινόχρηστο δρόμο είκοσι πέντε (25) μέτρα.

Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου που αφορά στο ελάχιστο πρόσωπο δεν ισχύει για την ανέγερση κτιρίων των άρθρων 2 και 3 εφόσον εξυπηρετούνται από αγροτικούς ή δασικούς δρόμους, καθώς και ορειβατικών κατα-

φυγίων, η ανέγερση των οποίων επιτρέπεται και σε γήπεδα που εξυπηρετούνται αποκλειστικά από μονοπάτια.»

2. Η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του από 24/31.5.1985 π.δ/τος αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η τοποθέτηση των κτισμάτων γίνεται με τρόπο ώστε να μην περιορίζεται κατά το δυνατόν η ελεύθερη θέα από το οδικό δίκτυο.

Σε γήπεδα που βρίσκονται σε λοφώδεις κορυφογραμμές η τοποθέτηση των κτισμάτων γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε αυτά να είναι ορατά μόνο από τη μια πλευρά της εδαφικής έξαρσης, το δε ανώτατο ύψος των κτισμάτων να μην υπερβαίνει αυτό της εδαφικής έξαρσης.

Απαγορεύεται η ανέγερση κτισμάτων σε υποστυλώματα (PILOTIS).»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 1 του από 24/31.5.1985 π.δ/τος αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιτρέπεται η κατασκευή κτίσματος ανεξάρτητα από την κλίση του εδάφους. Αν η κλίση υπερβαίνει το 35% στη θέση που τοποθετείται το κτίσμα, το εμβαδόν των υπόγειων βοηθητικών χώρων που δεν προσμετράται στο συντελεστή δόμησης δεν μπορεί να υπερβεί το 20% της επιτρεπόμενης δόμησης.»

4. Στην παράγραφο 11 του άρθρου 1 του από 24/31.5.1985 π.δ/τος προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η δε στάθμη της οροφής του υπογείου δεν επιτρέπεται να είναι υψηλότερη των 0,80 μέτρων, από το διαμορφωμένο γύρω έδαφος.»

5. Στο τέλος της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του από 24/31.5.1985 π.δ/τος προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Για γήπεδα με εμβαδόν ακέραιο πολλαπλάσιο του αρτίου, για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατάτμησης, η μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια κτιρίου ισούται με το άθροισμα του εμβαδού των κτιρίων που θα επιτρέποταν να ανεγερθούν σε κάθε γήπεδο μετά την κατάτμηση, μειωμένη κατά 15% και υπό τις προϋποθέσεις ότι: α) θα ανεγερθεί μια οικοδομή και β) το γήπεδο θα παραμείνει ενιαίο. Μεταβιβάσεις κατά παράβαση των προϋποθέσεων αυτών είναι αυτοδικαίως άκυρες.»

Άρθρο 11

Πολεοδομικές ρυθμίσεις για τις πράξεις εφαρμογής

1. Η περίπτωση ε' της παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 1337/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Η πράξη εφαρμογής μετά την κύρωσή της γίνεται οριστική και, με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, αμετάκλητη. Η Διοίκηση κατ' εξαίρεση μόνο επιτρέπεται να ανακαλεί εν όλω ή εν μέρει την πράξη εφαρμογής, για λόγους νομιμότητας ή για πλάνη περί τα πράγματα που αποδεικνύεται από στοιχεία που δεν ήταν γνωστά κατά το χρόνο κύρωσης της πράξης ή από τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Η ανάκληση γίνεται αυτεπάγγελτα ή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου. Η πράξη ανακαλείται μόνο κατά το μέρος που διαπιστώνεται η παράβαση ή η πλάνη, μέσα σε εύλογο χρόνο από την κύρωση της πράξης εφαρμογής και συντάσσεται διορθωτική πράξη. Κατά τη σύνταξη της διορθωτικής πράξης λαμβάνεται υπόψη η πραγματική και νομική κατάσταση που είχαν οι ιδιοκτησίες κατά το χρόνο σύνταξης της αρχικής πράξης. Αν κατά την αιτιολογημένη κρίση της Διοίκησης η αυτούσια διόρθωση δεν είναι δυνατή για λόγους που επιβάλλονται από τις αρχές της καλής πίστης και της ασφάλειας του δικαίου, οι διαφορές που προκύπτουν κα-

τά τη σύνταξη της διορθωτικής πράξης μετατρέπονται σε χρηματική αποζημίωση. Με τη διορθωτική πράξη καθορίζεται ο υπόχρεος και ο δικαιούχος της αποζημίωσης, το ύψος της οποίας καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2882/2001 (ΦΕΚ 17 Α').»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 1337/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η εισφορά σε χρήμα υπολογίζεται με βάση το εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και την τιμή ζώνης του οικοπέδου κατά το χρόνο κύρωσης της πράξης εφαρμογής.»

3. Στο άρθρο 12 του ν. 1337/1983 προστίθεται παράγραφος 13 που έχει ως εξής:

«13. Ο προσδιορισμός της αξίας των τμημάτων που μετατρέπονται σε χρηματική εισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 8 γίνεται από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2882/2001.

Τα ποσά από τη μετατροπή διατίθενται αποκλειστικά για την αποζημίωση ρυμοτομούμενων τμημάτων ιδιοκτησιών της ίδιας περιοχής.»

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1337/1983, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα οικόπεδα της παραγράφου αυτής, για τα οποία οφείλεται εισφορά σε γη, όταν απομειώνονται μετά την αφαίρεση αυτής σύμφωνα με την πράξη εφαρμογής, εξακολουθούν να εμπίπτουν στις διατάξεις του νόμου αυτού εφόσον το εναπομένον οικόπεδο πληροί τις προϋποθέσεις των εδαφίων α' και β'».»

5. Στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2508/1997 προστίθεται περίπτωση ε), ως εξής:

«ε) Οι ιδιοκτησίες, οι οποίες έχουν ενταχθεί στο σχέδιο πόλεως με τις διατάξεις του ν.δ. 17.7./16.8.1923 και στις οποίες αίρεται η ρυμοτομική αναγκαστική απαλλοτρίωση, που επιβλήθηκε με την ένταξη στο σχέδιο, σε συμμόρφωση αποφάσεων των αρμόδιων δικαστηρίων, υποχρεούνται σε εισφορά σε γη σύμφωνα με τα ποσοστά που προβλέπονται στο άρθρο αυτό. Η εισφορά υπολογίζεται και επιβάλλεται με την πράξη τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου.

Η εισφορά αποτελεί ποσοστό της επιφάνειας της ιδιοκτησίας, όπως αυτή υφίσταται κατά το χρόνο της πράξης τροποποίησης και διατίθεται ολόκληρη υποχρεωτικά για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων που θεσμοθετούνται με την τροποποίηση αυτή. Το μέγεθος της εισφοράς μνημονεύεται και απεικονίζεται ως θέση στην πράξη τροποποίησης, είναι αυτοδίκαια εισφερόμενο, τίθεται σε κοινή χρήση μετά τη δημοσίευση της πράξης και δεν απαιτείται σύνταξη της πράξης εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 12 του ν. 1337/1983. Εάν με την τροποποίηση του σχεδίου επιβάλλεται για λόγους πολεοδομικούς ή δημιουργία κοινόχρηστου χώρου μεγαλύτερου αυτού της εισφοράς σε γη, συντάσσεται πράξη αναλογισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 17.7.1923 και του ν. 5269/1931 (ΦΕΚ 274 Α') για το επιπλέον τμήμα.

Αν η ύπαρξη οικοδομής, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν.δ. 17.7.1923, νομίμως υφισταμένης, εμποδίζει τη διάθεση της εισφοράς για τη δημιουργία κοινόχρηστου χώρου, είναι δυνατόν, κατά την κρίση της υπηρεσίας να μετατρέπεται σε ισάξια χρηματική συμμετοχή.

Στην περίπτωση αυτή ο προσδιορισμός της αξίας για την πραγματοποίηση της μετατροπής αυτής γίνεται από το αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2882/2001.

6. Στο έκτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 5269/1931, διαγράφονται οι λέξεις «μετά την αφαίρεσιν της τυχόν υπαρχούσης πρασιάς».

Άρθρο 12 Τροποποίηση και συμπλήρωση του άρθρου 26 του ν. 2831/2000

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α') οι λέξεις «με την επιφύλαξη του άρθρου 4» διαγράφονται.

2. Τα πέντε τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 2831/2000 αντικαθίστανται ως εξής:

«Στις παραπάνω περιπτώσεις β', γ', δ' και ε', οι προϊσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται μόνο εάν η οικοδομική άδεια εκδοθεί ή αναθεωρηθεί σε διάστημα το πολύ έξι (6) μηνών από την ισχύ των νέων διατάξεων. Η θέσπιση διαφορετικών μεταβατικών διατάξεων και διαφορετικών ρυθμίσεων από τις προβλεπόμενες στις επόμενες παραγράφους 2 και 3 επιτρέπεται μόνο αν η μεταβολή των γενικών ή ειδικών πολεοδομικών διατάξεων ή κανονισμών θεσπίζεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 του ν. 1557/1985 για την προστασία παραδοσιακών οικισμών και συνόλων ή της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 για την προστασία των περιοχών που αναφέρονται περιοριστικά στις παραγράφους 1 έως και 4 του άρθρου 19 του ίδιου νόμου.»

3. Στο άρθρο 26 του ν. 2831/2000 προστίθενται παράγραφοι 6 και 7 ως εξής:

«6. Νομίμως υφιστάμενες χρήσεις κτιρίων ή εγκατάστασεων σε περιοχές στις οποίες καθορίζονται ή μεταβάλλονται οι χρήσεις γης διατηρούνται εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με την κανονιστική πράξη καθορισμού ή μεταβολής των χρήσεων.

Στις περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά, καθορίζεται υποχρεωτικά και ο χρόνος απομάκρυνσης των μη επιτρεπόμενων χρήσεων, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος των πέντε ετών, ανάλογα με τη χρήση, τους ενδεχόμενους κινδύνους για το περιβάλλον, τις εκτιμώμενες επιπτώσεις στην επιθυμητή οργάνωση της περιοχής, τα τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα, τη συμβολή τους στην οικονομία της περιοχής και το κόστος και τις δυσκολίες μετεγκατάστασης.

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας απομάκρυνσης, επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός ή και η επέκταση των εγκαταστάσεων, εφόσον βελτιώνονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία της μονάδας, καθώς επίσης και εργασίες συντήρησης και επισκευής των κτιρίων που αποσκοπούν στην ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και όταν η τροποποίηση των γενικών ή ειδικών πολεοδομικών διατάξεων θεσπίζεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1337/1983.»

Άρθρο 13 Πολεοδομικές και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων

1. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 1577/1985 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δεν απαιτείται έγκριση από την ΕΠΑΕ για τα κτίρια που έχουν επιλεγεί από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό και

για όσα κτίρια απαιτείται έγκριση του Ε.Ο.Τ..»

Όπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται η υποβολή βεβαιώσεων οικοδομησιμότητας ή αρτιότητας οικοπέδων, η οικοδομησιμότητα ή η αρτιότητα βεβαιώνεται με δήλωση μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 651/1977 και του ν. 1337/1983 πάνω στο τοπογραφικό διάγραμμα.

Στο άρθρο 3 του ν.δ. της 17.7./16.8.1923 (ΦΕΚ 228 Α') προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Αν πρόκειται να επαναληφθεί η διαδικασία που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους, το τμήμα ή το σύνολο του προς έγκριση ή τροποποίηση σχεδίου αναρτάται στο οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Κατάστημα και το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο οφείλει να διαβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία τη γνωμοδότηση, τις ενστάσεις, τις παρατηρήσεις επί των ενστάσεων και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, μέσα σε προθεσμία σαρανταπέντε (45) ημερών από τη διαβίβαση του ερωτήματος στον Ο.Τ.Α..

Μετά την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας αυτής το αρμόδιο για την έγκριση ή τροποποίηση του σχεδίου όργανο μπορεί μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Σ.Χ.Ο.Π.) να πρωθήσει την έγκριση του και χωρίς τη γνώμη του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου ή και χωρίς τα στοιχεία και τις διατυπώσεις της ανάρτησης του σχεδίου.

5. Το αρμόδιο κατά περίπτωση Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Σ.Χ.Ο.Π.) γνωμοδοτεί μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη διαβίβαση της γνωμοδότησης του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.»

4. Στο άρθρο 16 του ν. 3072/2002 (ΦΕΚ 294 Α') προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Οικοδομές, που περιέχονται στην κυριότητα του Δημοσίου κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 5 του άρθρου αυτού, καθώς επίσης και αυτές που ανεγέρθηκαν στα πλαίσια προγράμματος στεγαστικής αποκατάστασης παλιννοστούντων από το Ε.Ι.Υ.Α.Α.Π.Ο.Ε., θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες όπως κατασκευάσθηκαν και εκδίεται σχετική διαπιστωτική πράξη της οικείας πολεοδομικής υπηρεσίας.»

5. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1561/1985 (ΦΕΚ 148 Α') οι λέξεις «των γενικών πολεοδομικών σχεδίων» αντικαθίστανται με τις λέξεις «που καθορίζεται με το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό οποιουδήποτε επιπέδου.»

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του από 13-28/7/1976 π.δ/τος (ΦΕΚ 217 Δ') αντί των λέξεων «ως έχουν βάσει νομίμων τίτλων συνταχθέντων μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος» τίθενται οι λέξεις «όπως καταστανται κατά τη δημοσίευση του παρόντος».»

7. α) Η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας που καθορίσθηκε με το άρθρο 1 του από 16.11.1977 π.δ/τος (ΦΕΚ 460 Δ') και βρίσκεται σε περιοχή εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Κομοτηνής, τροποποιείται και ορίζεται με τα στοιχεία Α', Δ', Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο, Ρ, Σ, Τ, Υ, Φ, Χ, Ψ, Ω, α, β, γ, δ, ε, ζ, η, Α', όπως εμφαίνεται στο θεωρημένο, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000, το οποίο δημοσιεύεται σε φωτοσμίκρυνση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με το νόμο αυτόν.

β) Το ρυμοτομικό σχέδιο και οι όροι δόμησης της περιοχής με στοιχεία Α', Α, Β, Γ, Δ, Δ', Α', που περιλαμβάνεται στο ρυμοτομικό σχέδιο το οποίο εγκρίθηκε με το από 9.7.1997 π.δ. (ΦΕΚ 687 Δ'), εξακολουθεί να ισχύει.

8. α) Η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας που καθορίσθηκε με το άρθρο 1 του από 16.11.1977 π.δ/τος (ΦΕΚ 460 Δ') και βρίσκεται σε περιοχή εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ξάνθης, τροποποιείται και ορίζεται με τα στοιχεία Α, Β, Γ, Γ', Γ'', Δ', Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο, Π, Ρ, Α, όπως εμφαίνεται στο θεωρημένο, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000, το οποίο δημοσιεύεται σε φωτοσμίκρυνση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με το νόμο αυτόν.

β) Το ρυμοτομικό σχέδιο και οι όροι δόμησης της περιοχής με στοιχεία Γ', Γ'', Δ', Δ, Γ'' που περιλαμβάνεται στο ρυμοτομικό σχέδιο το οποίο εγκρίθηκε με το από 25.2.1997 π.δ/μα (ΦΕΚ 204 Δ''), εξακολουθεί να ισχύει.

9. Η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ), που καθορίστηκε με το από 19.8.1981 π.δ. (ΦΕΚ 501 Δ') και βρίσκεται στην εκτός του ρυμοτομικού σχεδίου περιοχή της Κοινότητας Ευλάλου του Νομού Ξάνθης, καταργείται.

Το Ρυμοτομικό Σχέδιο της εν λόγω περιοχής, που εγκρίθηκε με το από 30.1.1982 π.δ. (ΦΕΚ 123 Δ'), εξακολουθεί να ισχύει. Για την εφαρμογή του σχεδίου εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του ν. 2508/1997.

10. Στην παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α') μετά τις λέξεις «του παρόντος νόμου» τίθενται οι φράσεις «, σε ίδεις εκτάσεις των φορέων ή των ομογενών, εφόσον η διατιθέμενη από αυτούς έκταση, υπερβαίνει το 50% της έκτασης που πολεοδομείται ή σε διατιθέμενες από τους ομογενείς εκτάσεις για τις οποίες υπάρχει πρόγραμμα επιδότησης ή δανειοδότησης για τη στεγαστική αποκατάστασή τους.».

11. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2790/2000 εφαρμόζονται και για την εκτέλεση επειγόντων στεγαστικών προγραμμάτων αποκατάστασης ειδικών κοινωνικών ομάδων, σε εκτάσεις που διατίθενται από το Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ., ή σε εκτάσεις ιδιοκτησίας των προσώπων που υπάγονται στην κοινωνική ομάδα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Οικονομίας και Οικονομικών, και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια για την παραχώρηση οικοπεδικών εκτάσεων στους δικαιούχους.

12. α) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224 Α') αντί των λέξεων «Οι διατάξεις» τίθενται οι λέξεις «Οι ειδικότερες απαγορευτικές διατάξεις».

β) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 2946/2001 αντί των λέξεων «καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη χρήση των χώρων και των πλαισίων αυτών» τίθενται από τότε που ίσχυσε ο ν. 2946/2001 οι λέξεις «οι επιβαλλόμενες αποστάσεις από τη ρυμοτομική γραμμή και το κράστεδο του πεζοδρομίου, οι επιβαλλόμενες αποστάσεις μεταξύ των πλαισίων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη χρήση των χώρων και την τοποθέτηση των πλαισίων αυτών.».

γ) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2946/2001 μετά τις λέξεις «εθνικών οδών» τίθενται οι

λέξεις «και επαρχιακών οδών και εντός των ζωνών απαγόρευσης που ορίζονται στα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2696/1999.».

δ) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αφαίρεση των παράνομων διαφημιστικών πλαισίων και διαφημίσεων και των παράνομων επιγραφών γίνεται με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται στην παράγραφο 8, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ή από υπάλληλο της Περιφέρειας που εξουσιοδοτείται από το Γενικό Γραμματέα για παράνομα πλαίσια, διαφημίσεις και επιγραφές κατά μήκος των εθνικών και επαρχιακών οδών και εντός των ζωνών απαγόρευσης που ορίζονται στα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2696/1999, κατά μήκος του σιδηροδρομικού δικτύου, των αυτοκινητοδρόμων, των οδών ταχείας κυκλοφορίας, καθώς και στους χώρους των σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.) ή με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας σε κάθε άλλη περίπτωση.»

ε) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόφαση εκδίδεται αφού προηγουμένως γίνει διαπίστωση της παράβασης και συνταχθεί σχετική πράξη αυτοψίας από τα αρμόδια όργανα. Σε περίπτωση επανατοποθέτησης των αφαιρούμενων υπαίθριων διαφημίσεων ή επιγραφών ή των πλαισίων τους, είτε με την ίδια είτε με άλλη μορφή, η αφαίρεσή τους γίνεται με βάση την αρχική πράξη και δεν απαιτείται η έκδοση νέας πράξης.»

στ) Στην παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 προστίθενται εδάφια που έχουν ως εξής:

«Η παραγγελία επιτρέπεται να γίνεται με την απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 12 του άρθρου 2 του ν. 2833/2000 (ΦΕΚ 150 Α'), όπως η παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 83 του ν. 3057/2002 (ΦΕΚ 239 Α'). Όπου στα εδάφια αυτά αναφέρεται η «Εταιρεία Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων» νοείται η εταιρεία «Τ.Ε.Ο. Α.Ε.» ή ο Ο.Σ.Ε. αντίστοιχα.»

ζ) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 αντί των λέξεων «ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπο Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου», τίθενται οι λέξεις «ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπο Διοικητικού Εφετείου».

η) Στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 μετά τις λέξεις «του άρθρου 3» τίθενται οι λέξεις «ή στα οποία δεν αναγράφονται τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 4» και μετά τις λέξεις «των Δήμων και Κοινοτήτων» τίθενται οι λέξεις «ή του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας».

θ) Στα πρώτο και δεύτερο εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2696/1999 μετά τις λέξεις «και επαρχιακών οδών» προστίθενται και στα δύο εδάφια οι λέξεις «ή αυτοκινητοδρόμων» και τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 του ίδιου άρθρου καταργούνται.

13. Μετά τα δύο πρώτα εδάφια του άρθρου 13 του ν. 3188/1955 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών, που εκδίδονται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, ότι δεν προκαλούνται κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία, μπορεί να επιτρέπεται η οικοδόμηση, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω

ορίων και περιορισμών, ή η οικοδόμηση με διαφορετικούς όρους και περιορισμούς, αν τα τεχνικά χαρακτηριστικά της κεραίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής το επιτρέπουν.»

14. α) Στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης αα' της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002 αντί των λέξεων «Στην περίπτωση αα'» τίθενται οι λέξεις «Στις περιπτώσεις αα' και γγ'».

β) Μετά το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ββ' της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τις μελέτες της περιπτώσεως γγ' της προηγούμενης υποπαραγράφου α' ή μελέτη εγκρίνεται από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία του οικείου Ο.Τ.Α. ή από την τεχνική υπηρεσία του οικείου Ο.Τ.Α., ελλείψει δε αυτών από την Τεχνική Υπηρεσία της οικείας Νομαρχίας, στην οποία υπάγεται ο Ο.Τ.Α..

Στις περιπτώσεις που απαιτείται γνωμοδότηση της αρμόδιας Ε.Π.Α.Ε. αυτή χορηγείται από Επιτροπή τριών Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή του οικείου Δημάρχου ή Νομάρχη αντιστοίχως.»

γ) Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002 προστίθεται υποπαράγραφος δ' ως εξής:

«δ) Για τους σκοπούς της υποπαραγράφου α' επιτρέπεται να παρέχεται στους ιδιοκτήτες των ακινήτων από τον οικείο Ο.Τ.Α., ανεξάρτητα αν εντάσσονται σε πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή της Ε.Ε.Α.Χ.Α. ή επιχορηγούνται από οποιονδήποτε φορέα, και επιπλέον ειδική χρηματοδοτική διευκόλυνση που διατίθεται απόδεδειγμένα και αποκλειστικά για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου της δαπάνης εκτέλεσης των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εργασιών και μετά την ολοκλήρωση αυτών. Η ειδική χρηματοδοτική διευκόλυνση επιστρέφεται υποχρεωτικά από τους ιδιοκτήτες με το εκάστοτε ισχύον ελάχιστο επιτόκιο που δανειοδοτεί τους Ο.Τ.Α., το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, μέσα σε προθεσμία δέκα ετών μέσω των λογαριασμών της Δ.Ε.Η. σε δόσεις και με τους ειδικότερους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζονται με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση μεταβιβάσεως ο πωλητής επιστρέφει το εναπομένον υπόλοιπο πριν τη μεταβίβαση. Επιτρέπεται στο δήμο, για την εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού, να συνάπτει δάνεια με τα αναφερόμενα στο άρθρο 237 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (άρθρο 220 του π.δ. 323/1989, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 παρ. 29Α του ν. 2503/1997) νομικά πρόσωπα και με τις αντίστοιχες διαδικασίες.»

15. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 αντί των λέξεων «εκατό (100) στρέμματα» τίθενται οι λέξεις «πενήντα (50) στρέμματα».

16. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του ν. 2508/1997 προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Δεν απαιτείται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης αν πρόκειται για έργα ενταγμένα σε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης ή σε κοινοτική πρωτοβουλία και το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου περιλαμβάνεται στους φορείς υλοποίησης, που αναφέρονται στο εγκεκριμένο πρόγραμμα ή στο συμπλήρωμα προγραμματισμού.»

Άρθρο 14 **Περιορισμοί και προϋποθέσεις κατά την πραγματοποίηση μεταφερόμενου συντελεστή σε αφελούμενο ακίνητο**

1. Στο άρθρο 5 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α') προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8. Στις Ζώνες Υποδοχής Συντελεστή και στις Ζ.Α.Σ. για τον καθορισμό της ποσοστιαίας αύξησης του ισχύοντος Σ.Δ. ισχύουν οι εξής ανά χρήση περιορισμοί και προϋποθέσεις, χωρίς τους περιορισμούς της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 880/1979 (ΦΕΚ 58 Α') για τις περιοχές στις οποίες ο ισχύων συντελεστής δόμησης είναι ίσος ή μεγαλύτερος του 2,4:

α) Σε περιοχές με χρήση αμιγούς κατοικίας ή μόνο κατοικίας, η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 20% του ισχύοντος στην περιοχή, για Σ.Δ. μέχρι 0,8, το 15% για το τμήμα του Σ.Δ. πάνω από 0,8 μέχρι και 1,2 και το 10% για το τμήμα του Σ.Δ. πάνω από 1,2.

Σε περιοχές παραθεριστικής κατοικίας η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του ισχύοντος.

Η ποσοστιαία αύξηση του ισχύοντος Σ.Δ. στις περιοχές της παρούσας περίπτωσης αφορά μόνο στην επαύξηση χώρων κατοικίας ή βοηθητικών χώρων αυτής.

β) Σε περιοχές με χρήση γενικής κατοικίας ή περιοχές εντός σχεδίου, στις οποίες δεν έχουν καθοριστεί χρήσεις με δεσμευτικό τρόπο, η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 25% του ισχύοντος στην περιοχή για Σ.Δ. μέχρι 0,8, το 20% για το τμήμα του Σ.Δ. πάνω από 0,8 μέχρι και 1,2 και το 15% για το τμήμα του Σ.Δ. πάνω από 1,2. Σε περιοχές παραθεριστικής κατοικίας, εφόσον προβλέπεται η χρήση γενικής κατοικίας, η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% του ισχύοντος Σ.Δ..

γ) Σε περιοχές με χρήση πολεοδομικού κέντρου η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 30% του ισχύοντος στην περιοχή για Σ.Δ. μέχρι 0,8, το 25% για το τμήμα του Σ.Δ. πάνω από 0,8 μέχρι και 1,2, και το 20% για το τμήμα του Σ.Δ. πάνω από 1,2, προκειμένου για κτίρια κατοικίας και 40%, 35% και 30% αντίστοιχα, για ειδικά κτίρια. Σε περιοχές παραθεριστικής κατοικίας, εφόσον προβλέπεται η χρήση πολεοδομικού κέντρου, η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του ισχύοντος στην περιοχή για κτίρια κατοικίας και το 30% για ειδικά κτίρια.

δ) Σε περιοχές με ειδικές χρήσεις η ποσοστιαία αύξηση του Σ.Δ. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 20% του ισχύοντος Σ.Δ..

9. Για το ποσοστό κάλυψης του αφελούμενου οικοπέδου, το ύψος, την απόσταση από τα όρια του οικοπέδου, τους χώρους στάθμευσης του αφελούμενου ακινήτου και των επιφανειών που επιτρέπεται να μεταφέρονται από άλλους δήμους ή κοινότητες, ισχύουν οι ακόλουθοι περιορισμοί και προϋποθέσεις:

α) Το ποσοστό κάλυψης του αφελούμενου οικοπέδου μετά την πραγματοποίηση της Μ.Σ.Δ. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ισχύον για την περιοχή, όπως αυτό καθορίζεται από τις γενικές και ειδικές διατάξεις.

β) Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ανώτατου για την περιοχή ύψους, είτε αυτό καθορίζεται με ειδικό πολεοδομικό κανονισμό είτε προκύπτει από τις διατάξεις του

άρθρου 9 του ν. 1577/1985 για το Σ.Δ. που ισχύει για το ωφελούμενο ακίνητο πριν την πραγματοποίηση Μ.Σ.Δ..

Ειδικά σε περιοχές με χρήση πολεοδομικού κέντρου (υπερτοπικού ή τοπικού) ή γενικής κατοικίας στις περιπτώσεις ειδικών κτιρίων και μόνο για τα τετραγωνικά μέτρα που αντιστοιχούν στις μεταφερόμενες επιφάνειες, το ανώτατο ύψος καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1577/1985 και με βάση το Σ.Δ. που διαμορφώνεται για το ωφελούμενο ακίνητο μετά την πραγματοποίηση της Μ.Σ.Δ., με εξαίρεση τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην παρ. 9 του άρθρου 9 του ν. 1577/1985.

γ) Επιβάλλεται να τηρείται η απόσταση Δ, που καθορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1577/1985 και προκύπτει σύμφωνα με το τελικό ύψος της οικοδομής μετά την πραγματοποίηση Μ.Σ.Δ.. Σε περιπτώσεις προσθηκών κατά το ύψος σε νομίμως υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού κτίρια, επιτρέπεται η πραγματοποίηση Μ.Σ.Δ., εφαρμοζομένων αναλόγων των ισχυουσών διατάξεων περί προσθηκών.

δ) Εξασφαλίζονται οι θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, οι οποίες απαιτούνται λόγω της Μ.Σ.Δ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 960/1979 (ΦΕΚ 194 Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιόμενων κανονιστικών πράξεων, στο ωφελούμενο ακίνητο ή σε ακίνητο σε απόσταση από το ωφελούμενο, όπως προβλέπουν οι ανωτέρω διατάξεις.

Οι θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, που απαιτούνται λόγω της Μ.Σ.Δ., δεν επιτρέπεται να τοποθετούνται στο προκήπτο, εκτός εάν η απαιτούμενη θέση είναι μία.

Στις περιπτώσεις ακινήτων επί βασικού ή πρωτεύοντος ή δευτερεύοντος οδικού δικτύου, η πραγματοποίηση Μ.Σ.Δ. επιτρέπεται μόνον εφόσον οι θέσεις στάθμευσης που απαιτούνται κατά τις ανωτέρω διατάξεις για το συνολικό Σ.Δ., αυξηθούν κατά το ποσοστό αύξησης του ισχύοντος Σ.Δ. και ύστερα από σχετική έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας για την κυκλοφορία της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων.

ε) Το ωφελούμενο οικόπεδο πρέπει να είναι άρτιο και οικοδομήσιμο είτε κατά κανόνα είτε κατά παρέκκλιση.

στ) Οι δομήσιμες επιφάνειες που μεταφέρονται σε Ζ.Υ.Σ. ή Ζ.Α.Σ. από βαρυνόμενα ακίνητα άλλων δήμων ή κοινοτήτων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5 του νόμου αυτού, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 25% των δυνάμενων να πραγματοποιηθούν σε αυτές επιφανειών.

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 3044/2002 αντικαθίστανται από παράγραφο 1 και αναριθμούνται οι επόμενες παράγραφοι σε 2,3 και 4, ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται:

α) Τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και η διαδικασία που ακολουθείται για την έκδοση της απόφασης με την οποία εγκρίνεται η πραγματοποίηση Μ.Σ.Δ., καθώς και το ειδικότερο περιεχόμενο της απόφασης αυτής.

β) Ο τρόπος σύμφωνα με τον οποίο καθορίζεται η επιφάνεια που μεταφέρεται στο ωφελούμενο ακίνητο και ο τρόπος με τον οποίο εκτιμάται η αγοραία οικοπεδική αξία του βαρυνόμενου και του ωφελούμενου ακινήτου. Ο τρόπος καθορίσμού και εκτίμησης μπορούν να αποτύπωνται σε μαθηματικό τύπο.

γ) Κάθε σχετικό θέμα για την πραγματοποίηση του μεταφερόμενου συντελεστή στο ωφελούμενο ακίνητο.»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3044/2002, όπως αναριθμήθηκε με την προηγούμενη παράγραφο, αντί των λέξεων «το προεδρικό διάταγμα της παρ. 1» τίθενται οι λέξεις «τις ρυθμίσεις των παρ. 8 και 9 του προηγούμενου άρθρου».

4. Στην αρχή του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 3044/2002 αντί «31.12.2001» τίθεται «30.11.2003» και στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 3044/2002 αντί των λέξεων «από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού» τίθενται οι λέξεις «από τη δημοσίευση της απόφασης που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου αυτής».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Τ.Ε.Ο. Α.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ΚΑΙ ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Ε.

Άρθρο 15

Ρυθμίσεις για τα δημόσια έργα

1. Με εξαίρεση το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), που προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 3164/2003 (ΦΕΚ 176 Α'), τα υπόλοιπα εδάφια της παραγράφου αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2940/2001 (ΦΕΚ 180 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Οι δημοπρασίες για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου αυτού διεξάγονται κατά ημέρα Τετάρτη με ώρα λήξης παραλαβής των προσφορών την 11η π.μ.. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν διενεργηθεί η δημοπρασία την ημέρα αυτή, διενεργείται σε άλλη Τετάρτη την ίδια ώρα και σε ημερομηνία που αν δεν προσδιορίζεται στη διακήρυξη, προσδιορίζεται με πράξη της Προϊσταμένης ή της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της έδρας της υπηρεσίας, η οποία έχει ορισθεί για την παραλαβή των προσφορών.

Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων, των οικονομικών και των τεχνικών προσφορών, όπου αυτές προβλέπονται, γίνεται ταυτόχρονα.

Η εξέταση των προσφορών γίνεται σε δύο στάδια. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων. Στο πρώτο στάδιο κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, οι οικονομικές και τεχνικές προσφορές παραμένουν σφραγισμένες σε φυλασσόμενο χώρο με ευθύνη του Προέδρου της Επιτροπής και διασφαλίζεται ο έλεγχος των συνθηκών φύλαξης και προστασίας του απορρήτου αυτών. Ο τρόπος φύλαξης και ελέγχου των συνθηκών φύλαξης καθορίζονται ειδικότερα στη διακήρυξη.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τη λήψη αποφάσεως για τις υποβληθείσες αντιρρήσεις, γνωστοποιείται στους διαγωνιζομένους, τουλάχιστον πέντε ημέρες νωρίτερα, η ημέρα αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών. Η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών μπορεί να γίνει και την ημέρα της δημοπρασίας, εφόσον όλοι οι συμμετέχοντες μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών δηλώσουν εγγράφως ότι παραιτούνται από το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων για το στάδιο της κατάθεσης των προσφορών.

Το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει την αποσφράγιση

των οικονομικών προσφορών, τη συνοπτική ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων των προσφορών από την Επιτροπή Διαγωνισμού, τη διαβίβασή τους στην Επιτροπή Εισήγησης για Ανάθεση και τον έλεγχο και την αξιολόγησή τους από την Επιτροπή αυτή.

Κατά την ημέρα της αποσφράγισης και σε δημόσια συνεδρίαση η Επιτροπή Διαγωνισμού την ίδια ημέρα διαπιστώνει τη μη παραβίαση του χώρου φύλαξης και το απαραβίαστο των φακέλων των οικονομικών προσφορών, αποσφραγίζει τις οικονομικές προσφορές και ανακοινώνει συνοπτικά και ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα δημοπράτησης τα επί μέρους στοιχεία των προσφορών, τα οποία και καταχωρούνται στα πρακτικά.

Η διαδικασία περατώνεται την ίδια ημέρα με την υπογραφή των φακέλων και των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων από τα μέλη της Επιτροπής. Αντίγραφο των οικονομικών προσφορών παραδίδεται στον ορισμένο εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων, ο οποίος υποχρεούται με ευθύνη του να τις γνωστοποιήσει σε όλους τους συμμετέχοντες.

Οι οικονομικές προσφορές και τα πρακτικά υπογράφονται από τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και παραδίδονται στην Επιτροπή Εισήγησης για Ανάθεση. Στις Επιτροπές Διαγωνισμού, για έργα των οποίων η ανάθεση γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 2 του ν. 2576/1998 (ΦΕΚ 25 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει, παρίσταται και ένας εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων με τον αναπληρωτή του, ο οποίος ορίζεται με την απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής Διαγωνισμού από αυτούς που υποδεικνύονται από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, χωρίς να μετέχει στις διαδικασίες του διαγωνισμού. Για τον εκπρόσωπο αυτόν και τον αναπληρωτή του δεν υπάρχει κώλυμα για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό.

Κατ' εξαίρεση όσων ορίζονται ανωτέρω, στις δημοπρασίες έργων τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α') και εφόσον κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών δεν έχει υποβληθεί η έγγραφη παραίτηση όλων των συμμετεχόντων από το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων, η κατάθεση των φακέλων των οικονομικών προσφορών από τους διαγωνιζόμενους γίνεται μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων ή την επίλυση των διαφορών για τις αντιρρήσεις που υποβλήθηκαν, σε ημέρα και ώρα που τους γνωστοποιείται τουλάχιστον πέντε ημέρες νωρίτερα. Την ίδια ημέρα αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές. Αν για οποιοδήποτε λόγο οι οικονομικές προσφορές δεν αποσφραγιστούν την ίδια ημέρα της υποβολής τους λαμβάνονται τα μέτρα φύλαξης που περιγράφονται στην παράγραφο αυτή.

Για τις δημοπρασίες έργων όπου προβλέπεται η κατάθεση και τεχνικής προσφοράς, ο τρόπος εξέτασης και αξιολόγησης των προσφορών καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα του επόμενου εδαφίου.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, δημοπρασίες που αφορούν έργα ή κατηγορίες έργων μπορεί να εξαιρεθούν από τους παραπάνω κανόνες, να ορισθεί ως Επιτροπή Εισήγησης για Ανάθεση η Επιτροπή Διαγωνισμού και να ρυθμιστούν όλα τα ειδικότερα θέματα της παραγράφου αυτής.»

2. Τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1418/1984, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2372/1996 (ΦΕΚ 29 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν, κατά την εκτέλεση του έργου, αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του π.δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α'), συνάπτεται σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου. Για τον καθορισμό των νέων τιμών μονάδας των συμπληρωματικών εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 του π.δ. 609/85 (ΦΕΚ 223 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 2940/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά των πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, που προσβάλλουν έννομο συμφέρον του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση ασκείται με κατάθεση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε ημερών, από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Κ. επιτρέπεται να στελέχωνται μία μόνο εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ.. Η συμμετοχή τους πρέπει να είναι ενεργός και παρακολουθείται από την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ..»

5. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 25 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, προστίθενται οι λέξεις « ή δύο τεχνικοί ΜΕΚ Α' βαθμίδας».

6. Στο τέλος της παρ. 40 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε δημοπρασία δημόσιου έργου, που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες και η εργοληπτική επιχείρηση καλύπτει την καλούμενη τάξη της κύριας κατηγορίας, δεν ισχύουν τα κατώτατα όρια για τις άλλες κατηγορίες του έργου, εφόσον η επιχείρηση είναι εγγεγραμμένη σε αυτές τις κατηγορίες στην ίδια ή ανώτερη τάξη από την καλούμενη στη δημοπρασία. Ως κύρια θεωρείται η μεγαλύτερη σε προϋπολογισμό κατηγορία.»

7. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 44 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«44. Για τη συμμετοχή εργοληπτικής επιχείρησης οποιασδήποτε τάξης του Μ.Ε.ΕΠ.. σε δημοπρασία δημόσιου έργου, το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α'), απαιτείται η προσκόμιση αποκλειστικά και μόνο του πρωτοτύπου της βεβαίωσης εγγραφής της στο Μ.Ε.ΕΠ.. Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής και της οικονομικής προσφοράς στις ανωτέρω δημοπρασίες γίνεται αυτοπροσώπως, για ατομική επιχείρηση από το φυσικό πρόσωπο που την ασκεί, για ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία από το νόμιμο εκπρόσωπο ή εξουσιοδοτημένο ομόρρυθμο εταιρείο της, για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης από εξουσιοδοτημένο διαχειριστή και για ανώνυμη εταιρεία από εξουσιοδοτημένο μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Σε περίπτωση κοινοπραξίας την προσφορά καταθέτουν είτε όλοι οι κοινοπρακτούντες, ο καθένας νόμιμα εκπροσωπούμενος ή αντιπροσωπευόμενος όπως παραπάνω, είτε ένας από τους κοινοπρακτούντες που ορίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ως κοινός εκπρόσωπος της κοινοπραξίας.»

8. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 44 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πρωτότυπο της βεβαίωσης εγγραφής ελέγχεται πριν από τα λοιπά δικαιολογητικά και επιστρέφεται την ημέρα διεξαγωγής της δημοπρασίας.»

9. Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 45 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με τα παραπάνω των ανεκτέλεστων υπολοίπων εργασιών εργοληπτικών επιχειρήσεων που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. σε περισσότερες κατηγορίες έργων διαφορετικών τάξεων λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη τάξη εγγραφής. Το όριο του ανεκτέλεστου υπόλοιπου εργασιών κάθε έργου διαπιστώνεται με προσκόμιση βεβαίωσης του Μ.Ε.ΕΠ. ή της αρμόδιας υπηρεσίας που εκτελεί το αντίστοιχο έργο και εκδίδεται μέσα στο προηγούμενο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία δημοπράτησης του έργου.»

10. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 46 του άρθρου 16 του ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2940/2001, αντί των λέξεων «το όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου εργασιών της» τίθενται οι λέξεις «το ανεκτέλεστο μέρος εργολαβιών δημόσιων έργων».

11. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του π.δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για έργα των οποίων η σύμβαση υπόκειται πριν την υπογραφή της σε έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο, μπορεί με τη διακήρυξη να ορίζεται χρόνος ισχύος προσφορών μέχρι δώδεκα μήνες.»

12. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α') μετά τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπηρετεί στα γραφεία Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων».

Άρθρο 16

Ρυθμίσεις για την Τ.Ε.Ο. Α.Ε. και την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

1. Μέχρι να ολοκληρωθεί η στελέχωση των υπηρεσιών της εταιρείας Τ.Ε.Ο. Α.Ε. με το προσωπικό της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2938/2001 (ΦΕΚ 178 Α') δύνανται να αποστώνται στην Εταιρεία υπάλληλοι από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Η απόσπαση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του αποσπασμένου, στη θέση που οργανικά κατέχει.

Η μισθοδοσία των αποσπασμένων, τα πάσης φύσεως επιδόματα και οι εργοδοτικές εισφορές προς τα αντίστοιχα ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης βαρύνουν την υπηρεσία από την οποία αποσπάσθηκαν, η δε

Εταιρεία υποχρεούται να καταβάλλει εντός μηνός τα αντίστοιχα ποσά στην υπηρεσία του αποσπασμένου.

2. Στο άρθρο 3 του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') προστίθενται παράγραφοι 4 και 5, που έχουν ως εξής:

«4. Στις περιπτώσεις ακινήτων που χρησιμοποιούνται από βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εκπαιδευτήρια, επιχειρήσεις λουτρών, ξενοδοχεία, νοσοκομεία, κοινωφελή ιδρύματα, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση ακινήτων που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας κατά κατηγορίες, ανάλογα με το υδραυλικό και το ρυπαντικό φορτίο τους, το τέλος χρήσεως υπονόμων, καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η οποία εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Η υποχρέωση καταβολής του τέλους χρήσεως υπονόμων αρχίζει έξι μήνες από την ημερομηνία κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, εκτός αν συνδεθούν οι εσωτερικές εγκαταστάσεις αποχετεύσεως του ακινήτου με τον αγωγό αποχέτευσης σε προγενέστερη ημερομηνία, οπότε η υποχρέωση καταβολής του τέλους χρήσης αρχίζει από την ημερομηνία σύνδεσης.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία είναι δεσμευτική για την Ε.Υ.Δ.Α.Π. και τα Μελετητικά Γραφεία ή τους Μελετητές είναι δυνατή η υποκατάσταση της Ε.Υ.Δ.Α.Π. από το Ελληνικό Δημόσιο, στις συμβάσεις εκπόνησης μελετών που έχει υπογράψει πριν τις 25.10.1999, οι οποίες αφορούν σε κατασκευή έργων της παραγράφου αυτής. Η υποκατάσταση επέρχεται με την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. και τα Μελετητικά Γραφεία ή τους Μελετητές, που υποχρεούνται να συνεργάζονται απροφασίστως και χωρίς καμία καθυστέρηση, όταν κληθούν, με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, να παραδίδουν τις υπογραφέis συμβάσεις, τις εκπονήσεις μελέτες ή τα τμήματα τους και να παρέχουν κάθε χρήσιμη πληροφορία. Η δαπάνη για τις μελέτες ή τα τμήματα τους που εκπονήθηκαν ή θα εκπονηθούν μέχρι την κατά τα ανωτέρω υποκατάσταση, βαρύνει την Ε.Υ.Δ.Α.Π. και για το περαιτέρω χρονικό διάστημα το Δημόσιο.»

Άρθρο 17

Ρυθμίσεις για την Εγνατία Οδό

1. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2229/1994 προστίθενται εδάφια, που έχουν ως εξής:

«Προκειμένου για έργα οδοποιίας, στην έννοια της εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται και το δικαίωμα της εταιρείας να εισπράττει διόδια, να εκμεταλλεύεται τις παρόδιες εκτάσεις που ανήκουν στο Δημόσιο και να παραχωρεί μέρος ή το σύνολο των δραστηριοτήτων αυτών σε τρίτους. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα διόδια που επιτρέπεται να εισπράττει η εταιρεία και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην είσπραξη διοδίων και στον καθορισμό και την εκμετάλλευση των παρόδιων εκτάσεων.»

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημό-

σιων Έργων μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία «Εγνατία Οδός Α.Ε.» η αρμοδιότητα ανάθεσης και η διοίκηση της εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή άλλου έργου, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης άλλου έργου. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις της εταιρείας «Εγνατία Οδός Α.Ε.», οι σχέσεις της με τον κύριο του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

3. Αρμοδιότητες σχετικές με την ευθύνη συντήρησης, λειτουργίας ή εκμετάλλευσης οδικών δικτύων, οι οποίες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ασκούνται από το Δημόσιο και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, αν αφορούν την Εγνατία Οδό, ανήκουν αποκλειστικώς στην εταιρεία «Εγνατία Οδός Α.Ε.» και ασκούνται από αυτήν.

4. Η εταιρεία «Εγνατία Οδός Α.Ε.» έχει έναντι κάθε υπευθύνου αξιώση αποκατάστασης κάθε ζημίας που προκαλείται στον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας Οδού.

Άρθρο 18

1. Στο άρθρο 2 του ν. 2308/1995 προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Για κάθε εγγραπτέο δικαίωμα που δηλώνεται καταβάλλεται από τον δηλούντα τέλος κτηματογράφησης είκοσι (20) Ευρώ, που δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου ή Φ.Π.Α.. Ο τρόπος είσπραξης του ανταποδοτικού αυτού τέλους και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Τα έσοδα από την είσπραξη του τέλους αυτού εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Ο.Κ.Χ.Ε. ή εισφέρονται στην εταιρεία «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.», κατά τους όρους της προβλεπόμενης στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2308/1995 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων περί μεταφοράς πόρων του Ο.Κ.Χ.Ε. στην εν λόγω εταιρεία και διατίθενται για την εκπλήρωση των σκοπών της κτηματογράφησης. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται ο τρόπος εισφοράς και κάθε σχετικό θέμα .»

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καταργείται το προβλεπόμενο στο άρθρο 12 του ν. 2308/1995 ανταποδοτικό τέλος. Για τις περιοχές που τελούν υπό κτηματογράφηση ή έχουν ήδη κτηματογραφηθεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, το οφειλόμενο κατά το άρθρο 12 του ν. 2308/1995 ανταποδοτικό τέλος περιορίζεται στο ποσό των είκοσι (20) Ευρώ, που δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου ή Φ.Π.Α., ανεξαρτήτως είδους δικαιώματος ή άλλων τυχόν κριτηρίων. Το ποσό αυτό καταβάλλεται από κάθε δικαιούχο κάθε καταχωρισθέντος στις πρώτες εγγραφές δικαιώματος, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, στην οποία μπορεί να προβλέπεται ως προϋπόθεση για την εγγραφή μεταγενέστερης πράξης στο κτηματολόγιο, η προηγούμενη καταβολή του τέλους αυτού.

3. Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 23 του ν. 2664/1998 προστίθεται παράγραφος 3α ως εξής:

«3α. Εάν η περιοχή που έχει κτηματογραφηθεί εμπίπτει στην τοπική αρμοδιότητα περισσοτέρων του ενός

Υποθηκοφυλακείων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Ο.Κ.Χ.Ε., μπορεί να υπαχθεί το σύνολο της περιοχής αυτής στην αρμοδιότητα ενός μόνο Υποθηκοφυλακείου, το οποίο θα λειτουργεί κατά το μεταβατικό στάδιο ως Κτηματολογικό Γραφείο.»

Άρθρο 19

1. Τροποποιείται και επεκτείνεται το ρυμοτομικό σχέδιο της ΒΙ.ΠΕ. Βόλου, όπως αυτό απεικονίζεται στο συνδημοσιεύμενο υπό κλίμακα 1:2.000 διάγραμμα, που θεωρήθηκε από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, για τη δημιουργία ΒΙΟ.ΠΑ. Βόλου σε περιοχή νότια της Εθνικής Οδού Βόλου-Λάρισας, ιδιοκτησίας ΕΤΒΑ, της κτηματικής περιφέρειας του Δημοτικού Διαμερίσματος Διμηνιού του Δήμου Αισωνίας νομού Μαγνησίας, και καθορίζονται τομείς χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης ως εξής:

Τομέας Α: Ο.Τ. 1Α- 6Α και 8Α –20Α.

Επιτρεπόμενες χρήσεις: Βιομηχανία και βιοτεχνία μέσης και χαμηλής όχλησης και συναφείς προς τη χρήση αυτή εγκαταστάσεις επεξεργασίας, αποθηκεύσεως και εμπορίας αγροτικών προϊόντων, πάσης φύσεως αποθηκών πρώτων υλών και ετοίμων προϊόντων, καθώς και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.

Όροι δόμησης:

- Α) Ελάχιστο πρόσωπο: 20 μ.
- Β) Ελάχιστο εμβαδόν: 1.000 μ.
- Γ) Μέγιστο ποσοστό κάλυψης: 60%
- Δ) Μέγιστος συντελεστής δόμησης: 1,6
- Ε) Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίων: 15 μ.

ΣΤ) Ελάχιστη απόσταση κτιρίων μεταξύ τους: 5 μ. ή ως ΓΟΚ

Τομέας Β: Ο.Τ.: 3Β, 7Β, 9Β, 21Β και 22Β

Επιτρεπόμενες χρήσεις: Κατοικία για προσωπικό ασφαλείας, γραφεία, τράπεζες, ασφάλειες, κοινωφελείς οργανισμοί, εμπορικά καταστήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες των βιομηχανιών – βιοτεχνιών, εστιατόρια, αναψυκτήρια, χώροι συνάθροισης κοινού, θρησκευτικοί χώροι, κτίρια κοινωνικής πρόνοιας και χώροι άθλησης.

Όροι δόμησης:

Α) Τα οικόπεδα του τομέα θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα με όποιες διαστάσεις και εμβαδόν διανέμονται από τον αρμόδιο φορέα.

- Β) Μέγιστο ποσοστό κάλυψης: 30%
- Γ) Μέγιστος συντελεστής δόμησης: 0,8
- Δ) Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίων: 11 μ.

ΣΤ) Ελάχιστη απόσταση κτιρίων μεταξύ τους: 5 μ. ή ως ΓΟΚ

Στους οικοδομήσιμους χώρους των τομέων Α και Β επιτρέπεται η ανέγερση εγκαταστάσεων κοινής αφέλειας (υποσταθμοί ΔΕΗ, τηλεφωνικό κέντρο ΟΤΕ, αντλιοστάσια, δεξαμενές αποθήκευσης νερού κλπ).

Όροι δόμησης για τα κτίρια αυτά:

- Α) Ελάχιστο πρόσωπο: 10 μ.
- Β) Ελάχιστο εμβαδόν: 100 μ.
- Γ) Μέγιστο ποσοστό κάλυψης: 70%
- Δ) Μέγιστος συντελεστής δόμησης: 1,6
- Ε) Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίων: 15 μ.

ΣΤ) Ελάχιστη απόσταση κτιρίων από τα όρια του οικοπέδου: ως ΓΟΚ

Η περιοχή αυτή εξαιρείται από τις διατάξεις του από 17.2.1986 (ΦΕΚ 63/Δ/86) π.δ. όπως αυτό τροποποιήθηκε με το από 23.7.1997 π.δ. (ΦΕΚ 702/Δ/8.8.97).

2. α) Στο πρώτο εδάφιο της υποπαραγράφου 1 της παρ. ΙΧ του άρθρου 2 του από 20.2./6.3.2003 π.δ/τος (ΦΕΚ 199 Δ') οι λέξεις «εγκεκριμένων και » διαγράφονται και οι λέξεις «της πολεοδομικής τους μελέτης» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του Γ.Π.Σ.».

β) Στην παρ. ΙΧ του άρθρου 2 του από 20.2./6.3.2003 π.δ/τος, προστίθεται υποπαράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στις περιοχές που βρίσκονται εντός των ορίων εγκεκριμένων Γ.Π.Σ., εκτός των περιοχών που ορίζονται άλλως κατωτέρω, μέχρι την έγκριση της πολεοδομικής τους μελέτης, επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που προβλέπονται από το Γ.Π.Σ.. Για τους όρους και περιορισμούς δόμησης εφαρμόζονται οι διατάξεις του από 24/5/85 π.δ/τος (ΦΕΚ 270 Δ'). Ειδικότερα για τη χρήση κατοικίας έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997.»

γ) Στο τέλος του άρθρου 2 και στην παρ. XX «Περιοχές με στοιχείο Μ (Ζώνη Βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων)» του από 20.2./6.3.2003 π.δ/τος προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Στις παραπάνω περιοχές άρτια θεωρούνται τα γήπεδα που είναι οικοδομήσιμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2965/2001 (ΦΕΚ 270 Α').»

3. Η περίπτωση (γ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 2508/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. να αντιμετωπισθούν εξαιρετικές πολεοδομικές ανάγκες που δεν μπορούν να καλυφθούν στο πλαίσιο του ισχύοντος Γ.Π.Σ. και αφορούν τον κοινωνικό εξοπλισμό της πόλης ή την εφαρμογή έργων και προγραμμάτων ή αναπλάσεων ή κυκλοφοριακών παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας ή τεχνικής υποδομής, καθώς και προκειμένου αυτό να εναρμονισθεί προς τις επιλογές ή κατευθύνσεις εγκεκριμένων κατά τα άρθρα 6 έως και 8, του ν. 2742/1999, Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ή και κατά τα άρθρα 11 και 12 του ν. 2742/1999 Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων και Σχεδίων και Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων.»

Άρθρο 20

1. Στην Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, συστήνεται Μονάδα Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών, για την αντιμετώπιση των αναγκών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης φυσικών καταστροφών, την άμεση επέμβαση σε περιοχές που πλήγησαν από φυσικές καταστροφές, την τεχνική αρωγή στον πληττόμενο πληθυσμό και την υλοποίηση του έργου αποκατάστασης των ζημιών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της συνιστώμενης Μονάδας, ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

2. Συνιστώνται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εννιακόσιες (900) θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αφίστου χρόνου, για τις ανάγκες στελέχωσης των υπηρεσιών του, προς αντιμετώπιση θεμάτων αντισειμικού σχεδιασμού και προστασίας, αποκατάστασης πληγέντων από φυσικές κατα-

στροφές, εκτέλεσης ειδικών έργων και παροχής ειδικών υπηρεσιών σε θέματα περιβάλλοντος. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κατανέμονται οι ανωτέρω θέσεις: α) στις υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Κεντρική Υπηρεσία και Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων) και β) ανά κατηγορία και ειδικότητα.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα ειδικά προσόντα, η διαδικασία, τα κριτήρια, η στάθμιση των κριτηρίων επιλογής, η οποία διενεργείται ύστερα από δημόσια προκήρυξη, ο τρόπος συγκρότησης των Επιτροπών Αξιολόγησης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την πρόσληψη του ανωτέρω προσωπικού. Το πρακτικό των Επιτροπών Αξιολόγησης αποστέλλεται στο Α.Σ.Ε.Π..

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων, το προσωπικό που κατατάχθηκε σε θέσεις αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 17 του ν. 2839/2000 επιτρέπεται μετά από αίτησή του να μεταφέρεται και να εντάσσεται σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' ή Β' βαθμού ή στις Περιφέρειες της χώρας.

Με την ίδια απόφαση μεταφέρεται και η προσωρινή θέση που κατέχει.

4. Οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού της Υ.Α.Σ. και των Τομέων Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων Αττικής, που λήγουν στις 31.12.2003 και μεταγενέστερα, παρατίνονται αυτοδίκαια για χρονικό διάστημα έξι μηνών από τη λήξη τους.

Άρθρο 21 Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, όπως αυτές ειδικότερα αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α'), καθώς και όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται η έκδοση οικοδομικής άδειας, εφεξής απαιτείται, αντί γι' αυτήν, η έκδοση άδειας δόμησης. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται εξαίρεση από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας, η εξαίρεση ισχύει και για την υποχρέωση έκδοσης άδειας δόμησης.

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 9 του ν. 1512/1985, όπως προστίθεται με την παρ. 6 του άρθρου 9 του νόμου αυτού, εφαρμόζεται για κτίσματα που έχουν ανεγερθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Η αίτηση για τη σύνδεση με τα δίκτυα υποβάλλεται στον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίζονται στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και στους οργανισμούς και τις εταιρείες παροχής για τη διαπίστωση, την παράταση και τη σύνδεση, η διαδικασία ελέγχου και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 12 του άρθρου 9 του ν. 1512/1985.

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του από 24/31.5.1985 προεδρικού διατάγματος, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 1 του άρθρου 10 του νόμου αυτού, δεν ισχύει για γήπεδα που υφίστανται κατά την

έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

4. Η παρ. 10 του άρθρου 1 και η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του από 24/31.5.1985 προεδρικού διατάγματος, όπως τροποποιούνται και συμπληρώνονται με τις διατάξεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 10 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται ως ειδικότερες και σε γήπεδα τα οποία διέπονται από ειδικές πολεοδομικές διατάξεις, με εξαίρεση τα γήπεδα στα οποία έχουν επιβληθεί περιορισμοί δόμησης ως προς τις κλίσεις του εδάφους, για λόγους προστασίας αρχαιολογικών χώρων.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/2000, όπως τροποποιούνται και συμπληρώνονται με το άρθρο 12 του νόμου αυτού, κατισχύουν ως ειδικότερες κάθε προγενέστερης αντίθετης ρύθμισης που έχει θεσπιστεί με κανονιστική πράξη έγκρισης Ζ.Ο.Ε., Γ.Π.Σ. ή άλλων σχεδίων χρήσεων γης.

Στις περιπτώσεις αυτές η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 26, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 12 του νόμου αυτού, για την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή την αναθεώρησή της, σύμφωνα με τις προισχύουσες διατάξεις, ορίζεται σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

6. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2790/2000, όπως συμπληρώνεται με την παρ. 10 του άρθρου 13 του νόμου αυτού, εφαρμόζεται, προκειμένου για ίδιες εκτάσεις των ομογενών, μόνον εφόσον οι εκτάσεις αυτές έχουν αποκτηθεί μέχρι 31.12.2002.

7. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1418/1984, όπως τροποποιείται με την παρ. 2 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται και στις συμβάσεις έργων για τα οποία δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης εργασιών.

8. Οι διατάξεις των παρ. 5 του άρθρου 4, παρ. 1 και 3 του άρθρου 12, παρ. 40, 44 και 45 του άρθρου 16 του ν.1418/1984, καθώς και η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 23 του π.δ. 609/1985, όπως αυτές τροποποιούνται με τις παρ. 1, 3, 6, 7, 8, 9 και 11 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται στις δημοπρασίες έργων για τα οποία η περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύεται ένα (1) μήνα μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

9. Η προθεσμία που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001 (ΦΕΚ 178 Α'), για την ολοκλήρωση του έργου της απογραφής της περιουσίας της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., παρατείνεται μέχρι τέλους του 2004.

10. Η παράγραφος 11 του άρθρου 10 του ν. 1418/1984, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 2940/2001, καταργείται από τότε που ίσχυσε και για την πληρωμή και αναθεώρηση των ασφαλτικών εργασιών εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την αναθεώρηση των συμβατικών τιμών, που προβλέπονται στο ν. 1418/1984.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς δίκες, εφόσον δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, καθώς και στις συμβάσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης των εργασιών. Τυχόν καταβληθέντα ποσά σε εφαρμογή της καταργούμενης διάταξης δεν αναζητούνται.

11. Οι ρυθμίσεις των περιπτώσεων ια΄ και ιβ΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940 καταργούνται.

12. Το άρθρο 4 του από 15.12.1923/21.1.1924 β.δ/τος, καταργείται.

13. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 1337/1983 καταργείται και οι παράγραφοι 5, 6 και 7 αναριθμούνται σε 4,5, και 6.

14. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ν.1418/1984, που προστέθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του ν. 2940/2001, καταργούνται.

15. Το από 8/13.7.1993 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 795 Δ') καταργείται έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 22 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,δ εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, παρ. 4 του άρθρου 5, 8 και παρ 1 του άρθρου 18, των οποίων η ισχύς αρχίζει έξι μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Χριστοδουλάκης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Απ. - Αθ. Τσοχατζόπουλος

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. Ρέππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κ. Σκανδαλίδης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Β. Παπανδρέου

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Χρ. Βερελής

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ